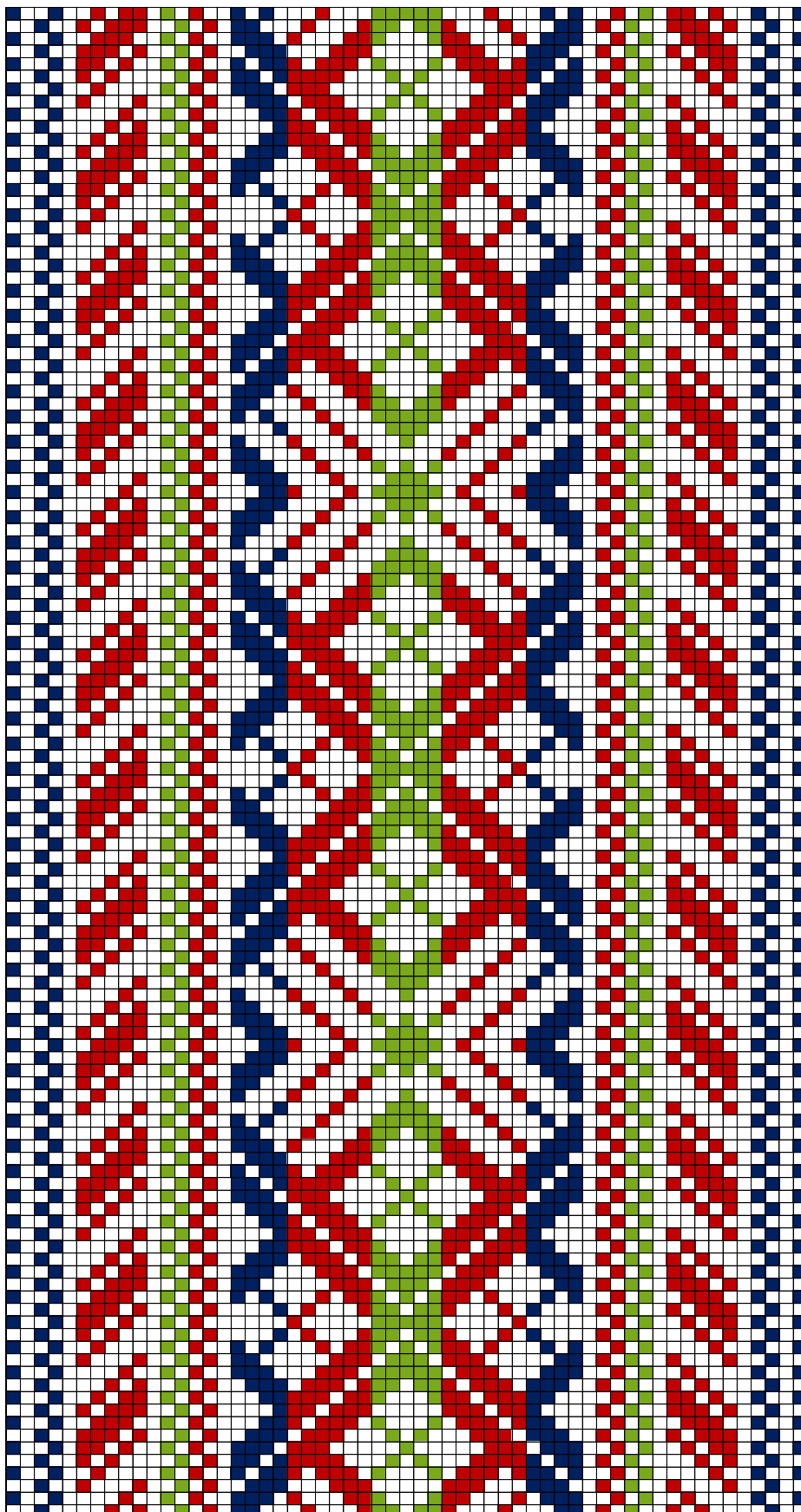

VALJALA KIRIVÖÖD

Foto: ERM

- Valjala vööd on Saaremaal ühed laiemad - kuus kuni kaheksa sentimeetrit.
- Vöö otsad on punutud või täislauselt kalasabamustris põimitud. Otste töötlemise kasutati nii südametega palmiku töövõtteid kui nelja-viieharuliste punutiste töövõtteid. Nii palmikud kui punutised kinnitati üksteise külge ning otsad õmmeldi läbi.
- Põhjalõimeks (taustalõimedeks) on paljudel juhtudel pleegitatud linane, ülejäänud vöödel sinine linane, esineb ka musta villast tausta.
- Valjalas on kootud nii ühevärvilisi kui kolmevärvilisi vööid.
- Valjala vöödel on kõikidel diagonaalsed äärekirjad (suurem osa ühevärvilistena, teistel kahevärvilised kirjad).
- Vöödel on servas sinine äärelõng. Värvide vöös kokku on kolm või neli: potisinine või must, madarapunane või -pruun ja roheline, mõnel juhul veel kollane.
- Valjala kihelkonna kirivööd saab rühmadeks jagada tausta värvi järgi – heledapõhjalised ja tumedapõhjalised vööd. Dateeringute järgi jäävad valmistamise ajad 19. sajandi esimesse poole.
- Suurem osa heledataustalisi vööid Valjalas on mitmevärvilise keskkirjaga. Kirjas on kaks kuni kolm värvi. Värvide valik on: potisinine, madara punane või -pruun ja roheline, kohati tuleb sisse ka kollane küü. Samuti võivad ääre kirjad kirjud olla.

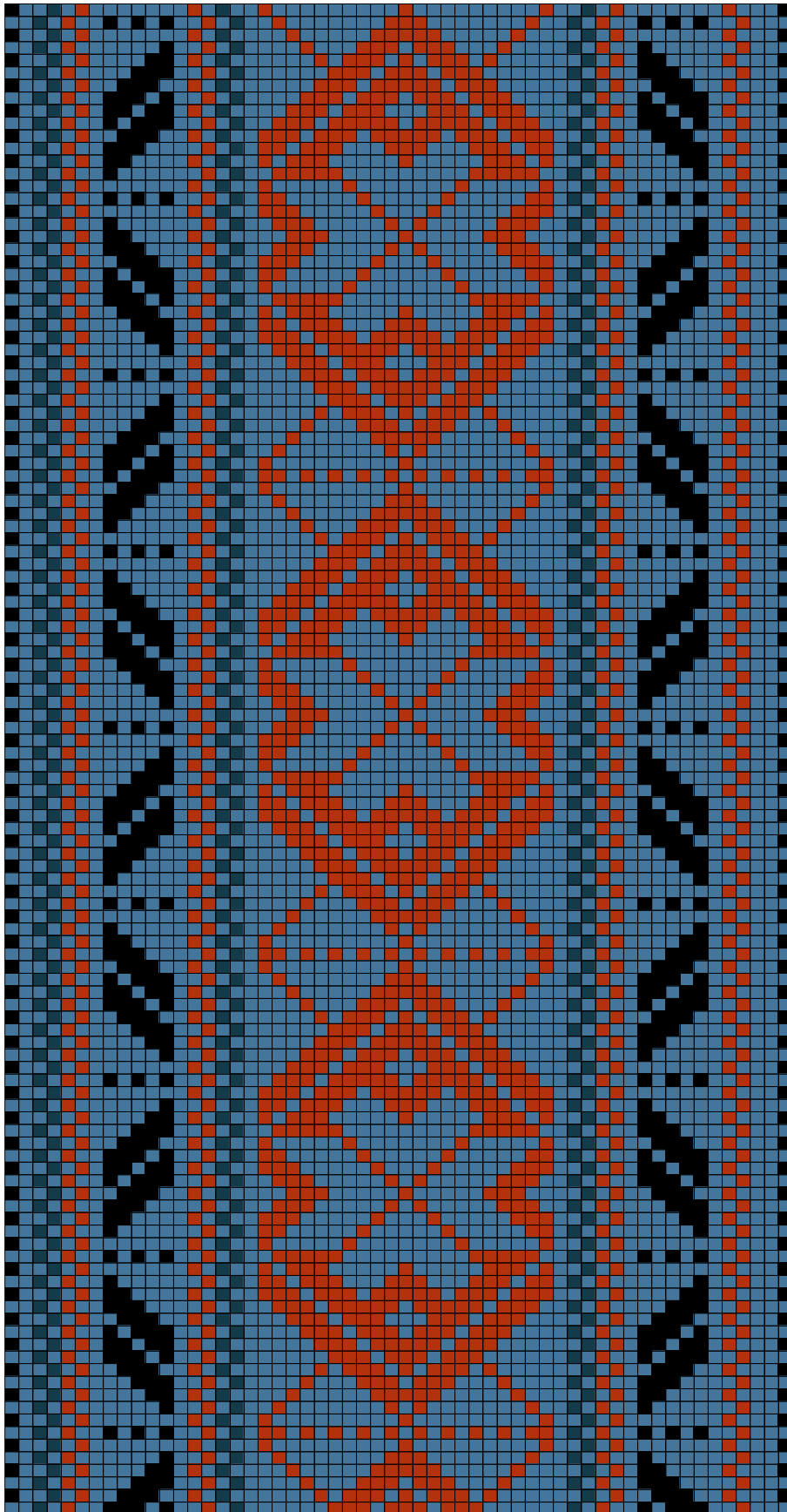
VALJALA ERM 11209

VALJALA ERM 11209

1. VALJALA ERM 11209

- **Materjalid:** Punane, roheline ja tumesinine villane ning linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6,6 x 299 cm. 10 cm narmad on palmitsetud kuueks palmikuks, mis on omavahel külgipidi kokku õmmeldud, otsad lisakinnitusega.
- **Kirjeldus:** 1853.a. Valjala khk. "Vöö kudumine olevat muiste 30 kop. maksnud; koetud mõõkade ja pulkadega."
- **Rakendus:**

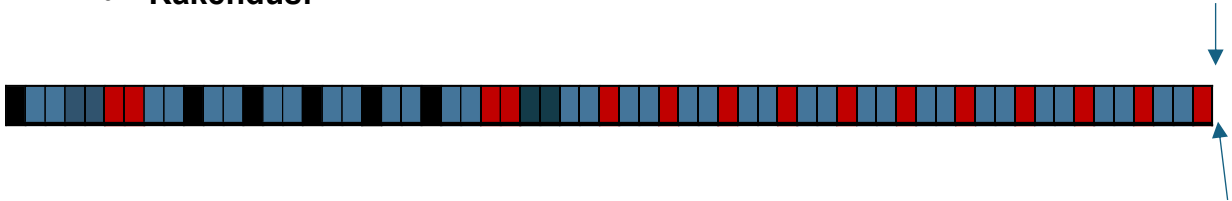

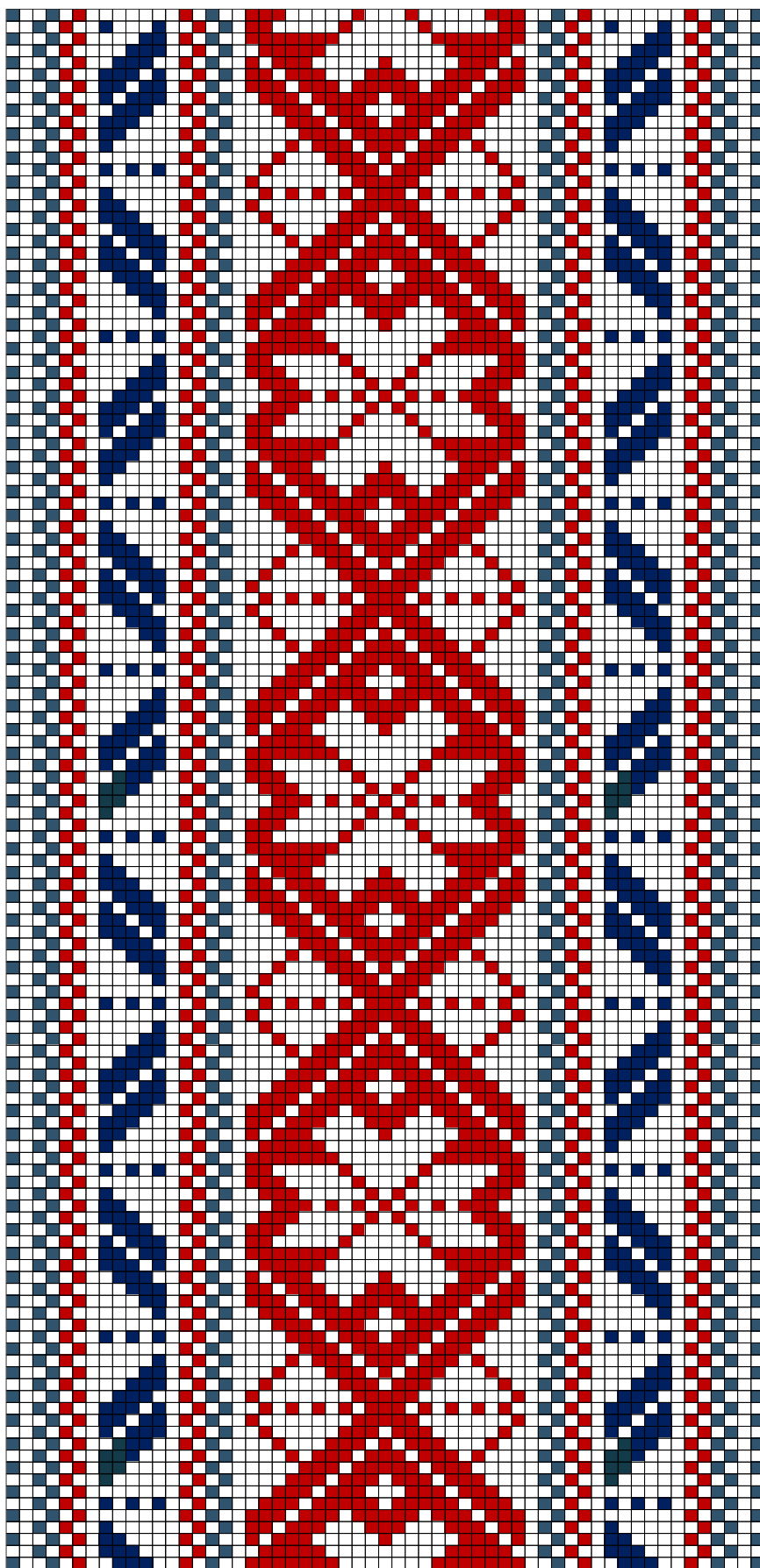

VALJALA ERM 11211/1

2. VALJALA ERM 11211/1

- **Materjalid:** Pruunikaspuunane, roheline ja tumesinine villane ning sinised linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6 x 117 cm (katke). 8,5 cm narmad tutina kokku seotud.
- **Kirjeldus:** 1813.a. Valjala khk.
- **Rakendus:**

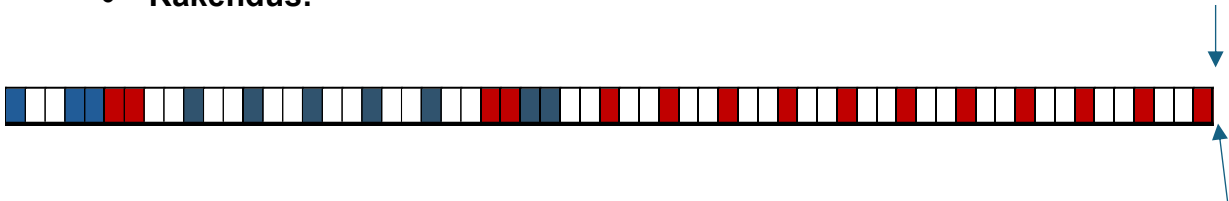

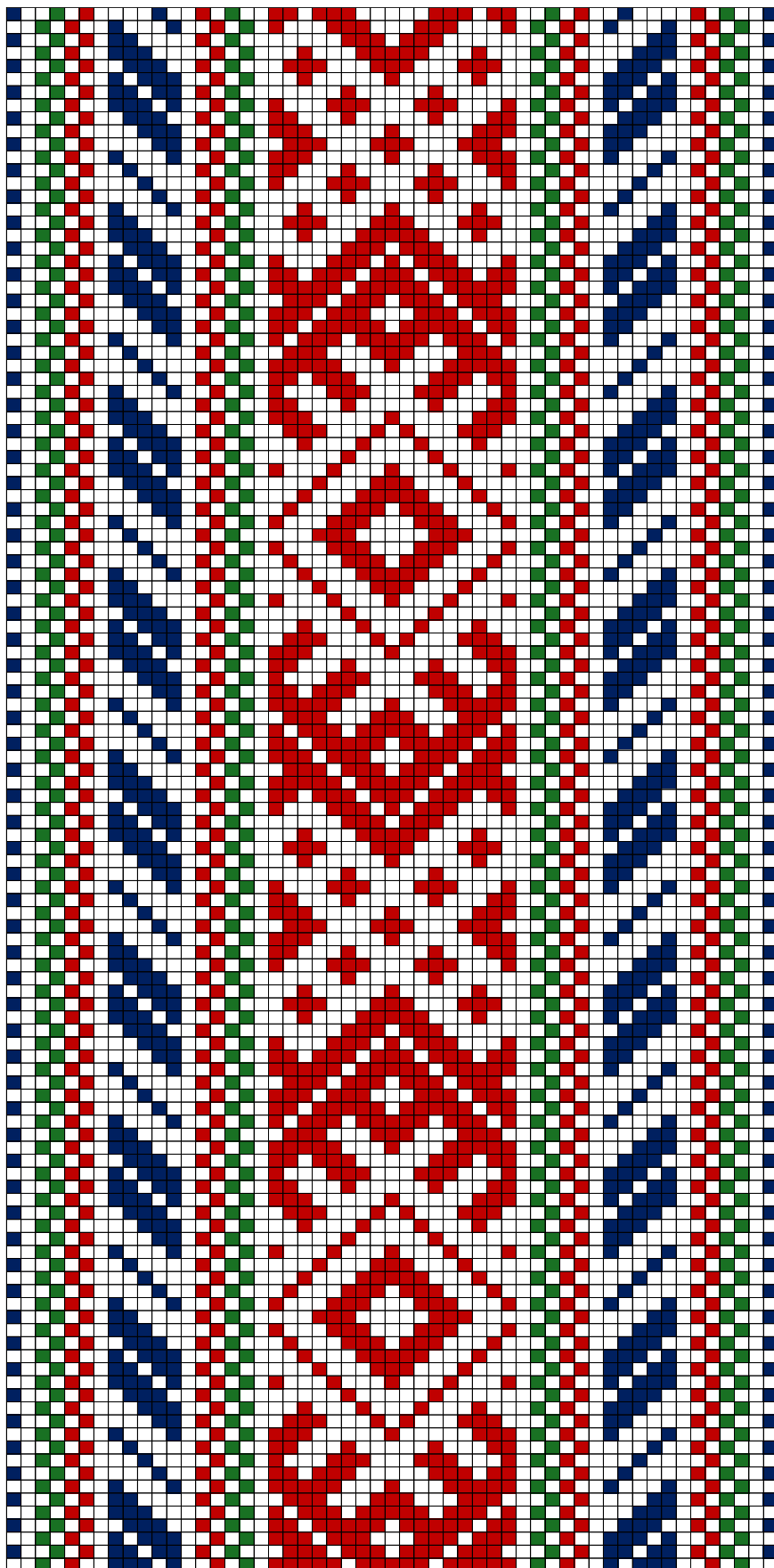

VALJALA ERM 11211/2

3. VALJALA ERM 11211/2

- **Materjalid:** Pruunikaspunane ja tumesinine villane ning linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6 x 117 cm (katke).
- **Kirjeldus:** 1813.a. Valjala khk.
- **Rakendus:**

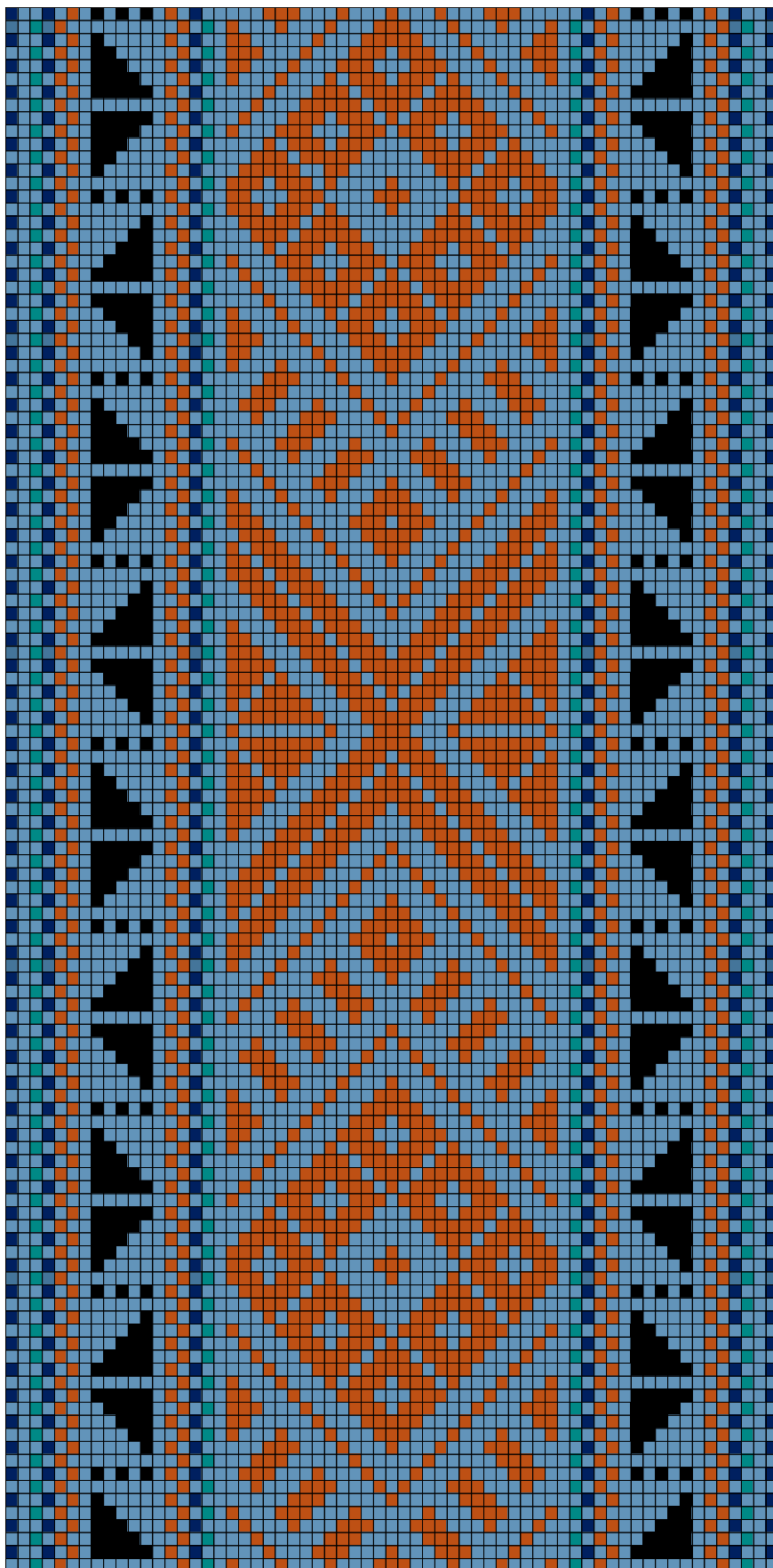

VALJALA ERM 11209/3

4. VALJALA ERM 11209/3

- **Materjalid:** Pruunikaspunane, roheline ja tumesinine villane ning linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6 x 117 cm (katke).
- **Kirjeldus:** 1813.a. Valjala khk.
- **Rakendus:**

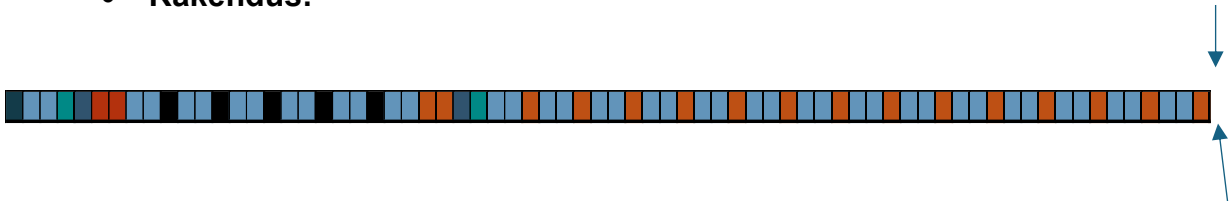

VALJALA ERM 11211/4

5. VALJALA ERM 11211/4

- **Materjalid:** Pruunikaspunane, roheline, must ja tumesinine villane ning sinised linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6 x 117 cm (katke).
- **Kirjeldus:** 1813.a. Valjala khk.
- **Rakendus:**

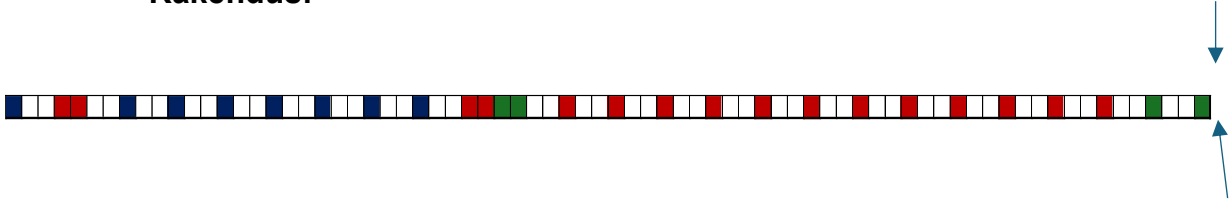

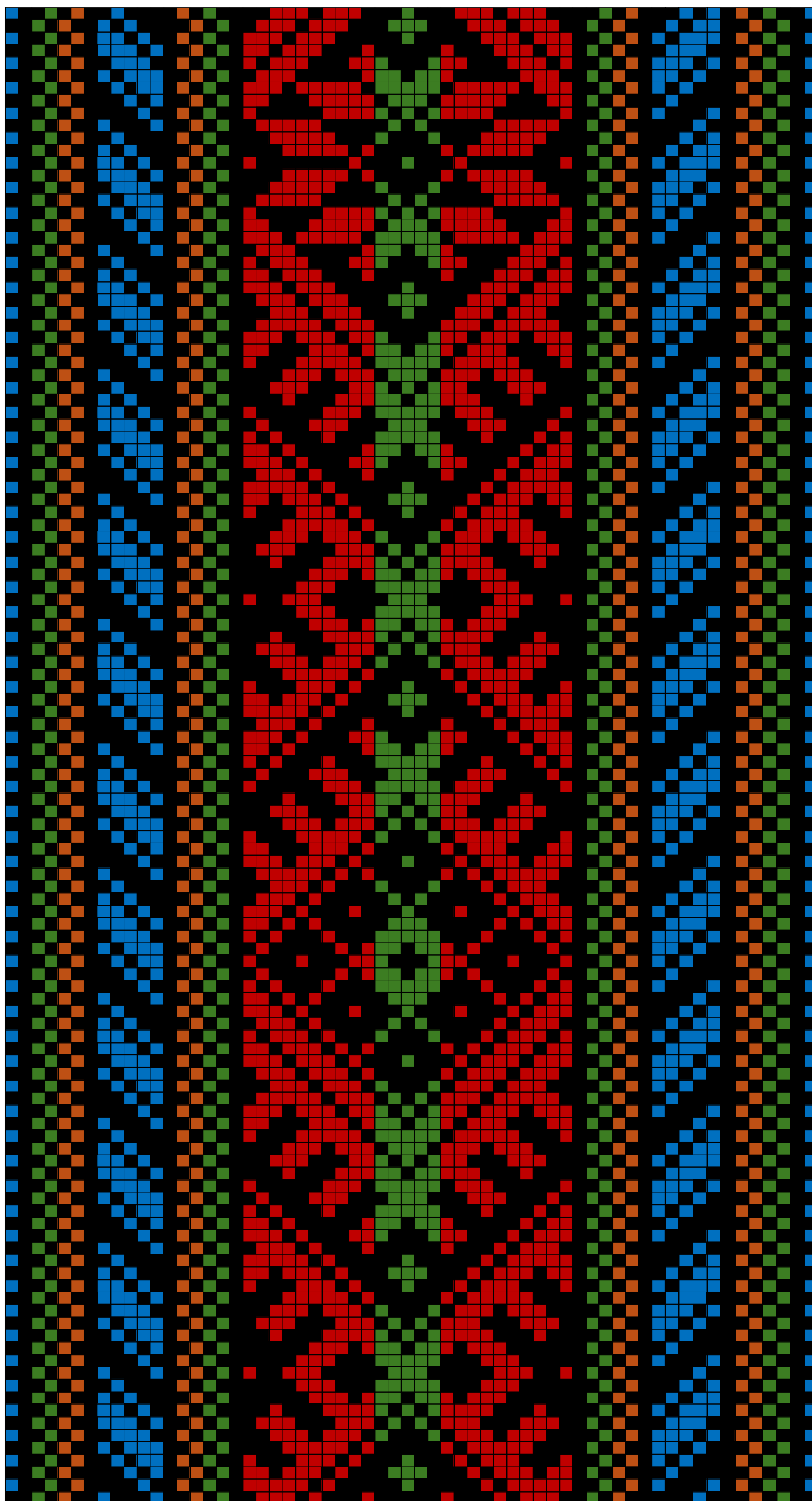

VALJALA ERM 11435

6. VALJALA ERM 11435

- **Materjalid:** Pruunikaspunane, roheline ja tumesinine villane ning linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6,5 x 42 cm (katke). 7,5 cm narmad. Narmad on väga kulunud, kuid on näha, et need on labaselt põimitud kuueks haruks.
- **Kirjeldus:** 1813.a. Valjala khk.
- **Rakendus:**

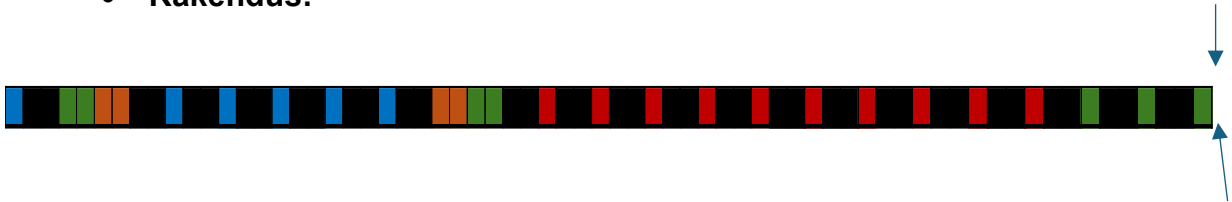

VALJALA ERM 11462

7. VALJALA ERM 11462

- **Materjalid:** Punane, roheline ja sinine villane ning mustad villased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6,3 x 43,5 cm (katke). 10 cm narmad põimitud värve arvestades labaselt ühtseks pinnaks.
- **Kirjeldus:** 1823.a. Valjala khk. Pulmavöö.
- **Rakendus:**

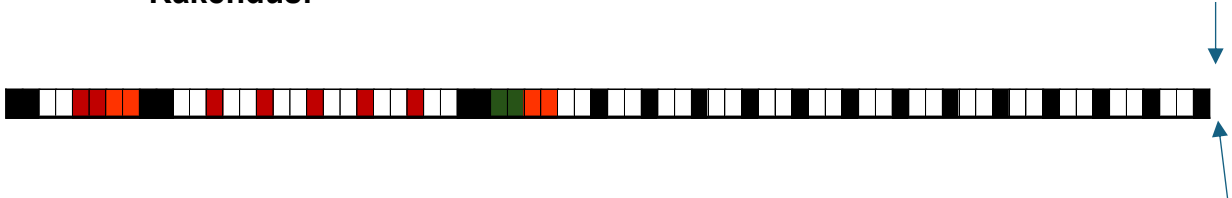

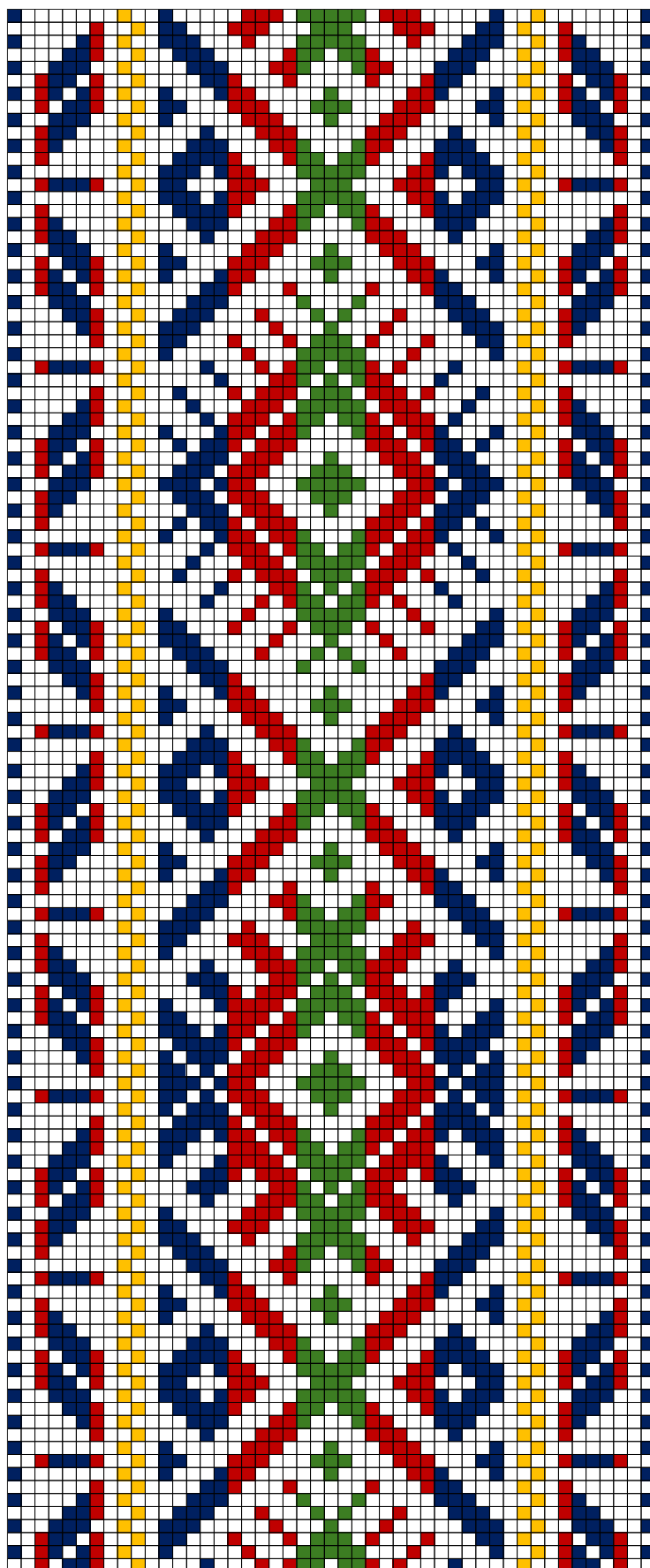

VALJALA ERM 11463

8. VALJALA ERM 11463

- **Materjalid:** Punane, roheline, oranž(ja must villane ning linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6 x 30 cm (katke). 9 cm narmad on lahtiselt.
- **Kirjeldus:** 1843.a. Valjala khk. Pulmavöö. "Isa-ema pulma ajaks tehtud."
- **Rakendus:**

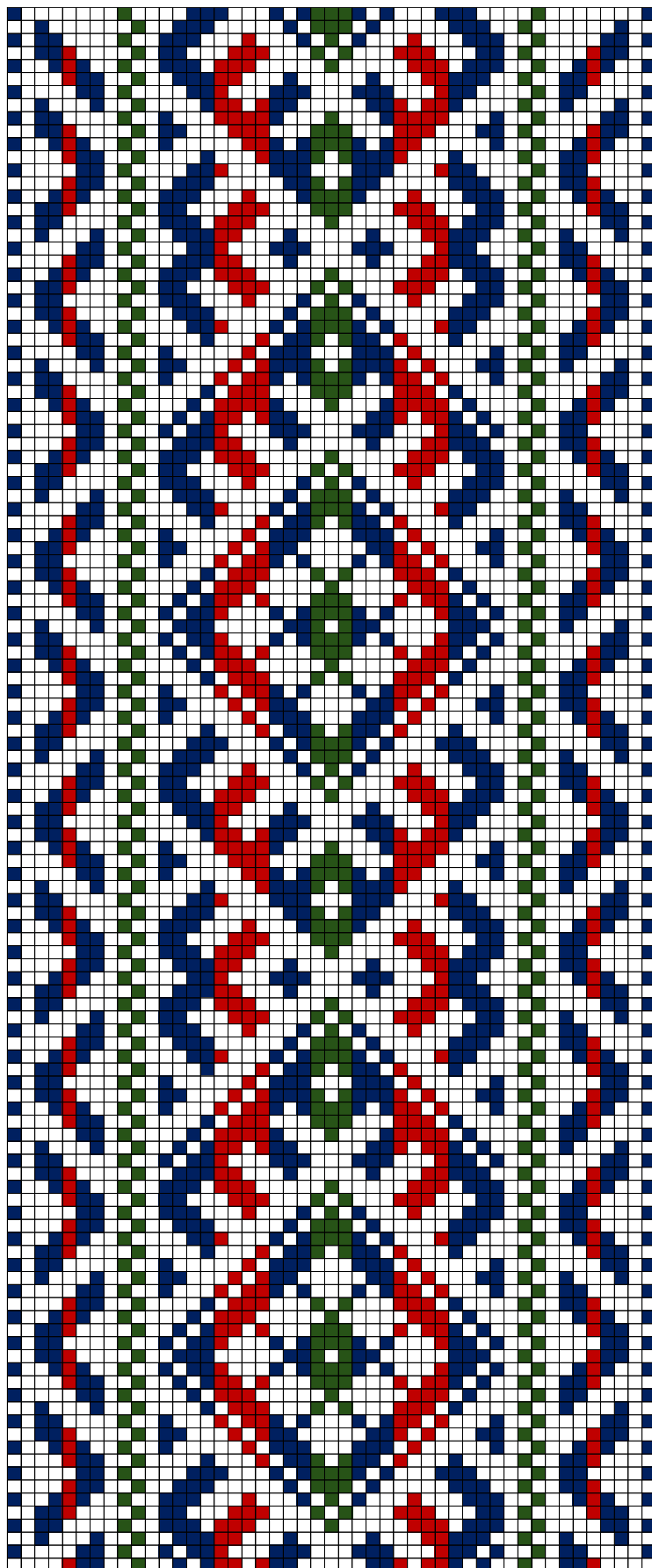

VALJALA ERM 14373

9. VALJALA ERM 14373

- **Materjalid:** Pruunikaspunane, roheline, kollane ja tumesinine villane ning pleegitatud linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 7,2 x 241 cm. 7,5 cm narmad on põimitud labaselt kalasabaliselt keskelt lahku.
- **Kirjeldus:** Valjala khk.
- **Rakendus:**

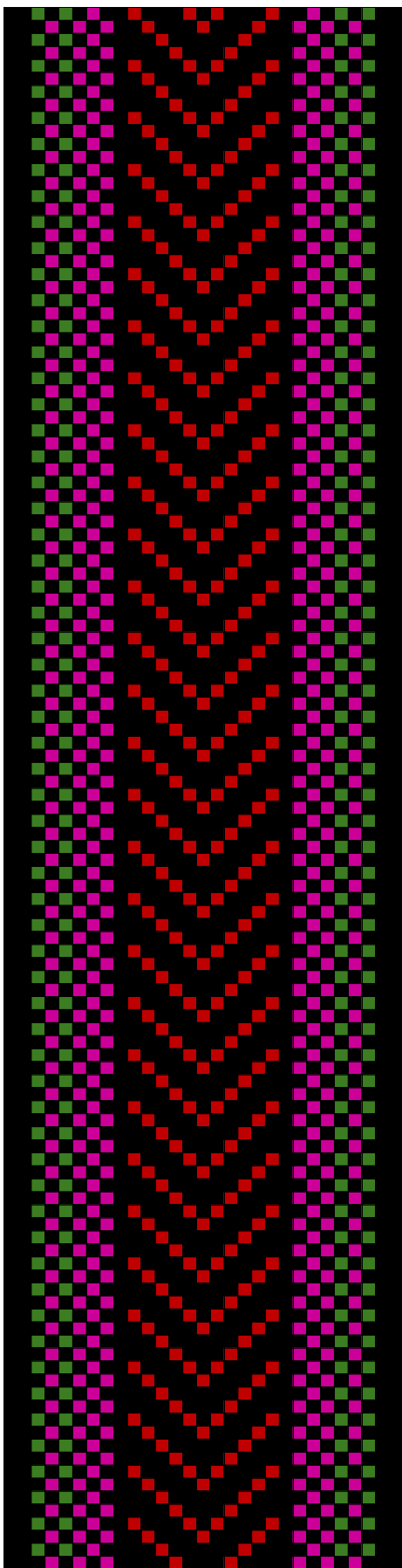

VALJALA ERM A 290:859

10. VALJALA ERM A 290:859

- **Materjalid:** Pruunikaspunane, tumeroheline ja tumesinine villane ning pleegitatud linased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 6 x 227 cm. 7 cm narmad on põimitud labaselt ühtseks pinnaks.
- **Kirjeldus:** Valjala khk.
- **Rakendus:**

VALJALA ERM 590:1627

11. VALJALA ERM A 509:1627

- **Materjalid:** Roosakaspunane, roheline ja ereroosa villane ning mustad villased taustalõimed ja kude.
- **Mõõdud:** 2,5 x 82 cm (katke).
- **Kirjeldus:** Valjala khk.
- **Rakendus:**

